



BHARATIYA SINDHU SABHA NEWSLETTER

505, Shree Prasad House 35th Road, Bharatiya Sindhu Sabha Chowk,
Bandra (W), Mumbai – 400050. Price : Rs. 2/-

Volume 27 / No. 08

Tel.: 68977444, 26488240

SEPTEMBER 2022

Website: www.bharatiasindhusabha.org E-mail: bssmumbai@gmail.com
Date of Publishing : LAST WORKING DAY OF THE MONTH

New Education Policy “NEP 2020”

Om Jaiswani

The national education policy was approved by the union cabinet of India on 29 July 2020. It replaced the previous educational policy which was made in 1986. The policy aims to transform the education system in India and make it at par with international standards. It also emphasizes on providing quality education to all, regardless of their socio-economic background. The NEP focuses on students' individual needs. It aims to provide them with access to a world-class education. The policy also seeks to create a more flexible and adaptive education system that can meet the needs of students and the economy.

NEP 2020 will open up new learning opportunities to the students. Its biggest impact would be the change in the learning environment and the learning process for the students. The new education policy will increase focus on the skill improvement and competency development of the students.

The NEP aims to help recruit the very best and brightest to enter the teaching profession at all levels, by ensuring teachers their livelihood, respect, dignity, and autonomy, while also installing in the system basic methods of quality control and accountability.

Some of the key highlights of the policy are as follows:

- The policy emphasizes on providing quality and affordable education to all children in the age group of 3-18 years.

- It emphasizes on holistic and multidisciplinary education instead of rote learning.
- Students will now be tested on their abilities to apply concepts to solving real problems rather than on how well they remember things from books.
- It emphasizes that the three-language formula will be followed in schools, focusing on the regional language, Hindi and English.
- To make it easier for students to learn regional languages, instruction in the first five grades will be taught in those languages instead of English.
- The school curriculum in India has been updated to incorporate more core concepts and vocational education.
- The policy focuses on using technology in education to make it more accessible and effective.
- It envisages a system where there is no distinction between rural and urban areas, and all children have access to quality education.
- The policy proposes several measures to improve the quality of teaching, such as mandatory teacher eligibility tests, teacher professional development programmes, and teacher education

programmes at the elementary, secondary and tertiary levels.

- The policy also focuses on providing vocational and technical education to students so that they are better equipped to enter the workforce.
- The policy proposes to set up a National Higher Education Regulatory Council to oversee the regulation of higher education institutions.
- The policy also seeks to provide greater autonomy to higher education institutions and promote academic mobility. As a result, the public and private universities will both be governed by the same regulations.
- This policy introduces a new 5+3+3+4 education structure, which moves away from the current 10+2 system.
- It aims to increase the Gross Enrolment Ratio in higher education to 50% by 2035.
- The Government has announced that all higher education institutes (HEIs) will be governed by a single regulator, except the Medical and Law Colleges. HEIs now have to answer to a new body, the Office for Students.
- The master's degree (MPhil) course will no longer be required.

Structure:

NEP 2020 has 5+3+3+4 structure. As per the NEP, children will spend 5 years in the Foundational stage, 3 years in the Preparatory stage, 3 years in the Middle stage, and 4 years in the Secondary stage

The Foundation Stage:

The 5 Years of Foundation stage will include three years of Anganwadi or pre-school, and then the next two years 1st and 2nd classes in school. It will cover 3-8 years old children. The 2 years of schooling include multilevel, play/ activity-based learning, during which they will develop the basic skills and knowledge required for learning.

The preparatory Stage:

It will cover 8-11 years old children with focus on foundational learning, including developing basic literacy and numeracy skills among students. The preparatory stage will help students develop their understanding of concepts in various subjects.

The Middle Stage:

The middle stage will be from age 11 to 14 years. During the middle stage, students will be expected to develop core academic skills such as reading, writing, and basic language competencies. They will also be expected to develop life skills such as teamwork, problem-solving, and critical thinking.

The Secondary Stage:

The secondary stage aims to provide students with the skills and knowledge they need to prepare for further education or enter the workforce. It will cover the children of age from 14 to 18 years. During this stage, students will be expected to complete a core curriculum consisting of English, Mathematics, Science, and Social Studies. In addition, they will have the opportunity to choose from a range of electives, including languages, arts, and vocational subjects.

10th Board and the NEP:

The 10th board is removed from the New Education Policy. This is done to make the education system better. The board is a waste of time, and most importantly, the education system should be based on students' interests and passions.

The NEP has introduced Honors and General courses so that the students can opt for their preferred courses. In the Honors courses, the students are free to choose the subjects they are interested in. The NEP has also introduced vocational courses so that the students can learn

a skill or a trade. These courses are important in today's economy.

Education Policy for the College Students:

The new education policy is designed to provide college students with the skills and knowledge they need to succeed in the workforce. The policy focuses on career-oriented education, providing students with the opportunity to gain real-world experience through internships and other work-based learning opportunities.

The policy also includes a commitment to improve the quality of teaching in colleges and to provide more support for students who are struggling academically. Overall, the new education policy is designed to ensure that college students are better prepared for the challenges of the modern workforce.

Disadvantages:

The NEP has several disadvantages that have been widely criticized by educators and parents. One of the most controversial aspects of the policy is the enforcement of languages. Under the new policy, students will be required to learn three languages, including Hindi, English, and their regional language. This has caused confusion and delay as schools scramble to find qualified teachers for all three languages.

Another major disadvantage of the new policy is the delay in teaching English. English is now being taught as a second language, after Hindi, in most schools. This delay is likely to cause problems for students who want to study English at a higher level or use it in their future careers.

Finally, the NEP is heavily focused on digital learning. Students will spend more time in front of screens, which can harm their physical and mental health. It also means that students from lower-income families may not have access to the same quality of education, as they may not be able to afford the necessary technology.

Benefits:

NEP 2020 will help students to develop scientific temper from a young age. The NEP aims to make it easier to set up new quality of higher educational institutes which will be at par with the global standards. Education is an essential and indispensable element for the all-round development of any society and country and the NEP has been formulated to fulfil this requirement.

AN APPEAL FOR ADVERTISEMENT / DONATIONS

We are pleased to inform you that the current year is the **BIRTH CENTENRY YEAR OF SHAHEED HEMU KALANI**, who laid his life for the freedom of India at a young age of 20 years.

As a mark of respect to this great son of India, Bharatiya Sindhu Sabha has decided to publish its 27th Special Annual Issue of Newsletter on Dec 31, 2022. Around 7000 copies will be distributed across the country to Establishments, Sindhi elitists, Businessmen, Institutions and Professionals.

We earnestly request advertisers/donors to extend their full cooperation and support by releasing advertisements for the Special Issue.

All donations to Bharatiya Sindhu Sabha are exempted from Income Tax under Section 80-G

Advertisement Tariff

(Full page size is 8.5" x 10")

Colour Back Cover Page (Outside)	Rs. 20,000
Colour Back Colour Page (Inside)	Rs. 17,500
Colour Full Page (Inside)	Rs. 15,000
Colour Half Page(Inside)	Rs. 10,000
Black & White Full Page	Rs. 8,000
Black & White Half Page	Rs. 5,000
Black & White Quarter Page	Rs. 3,000

गुरुनि जी अणाठ

ताजो आखाड जे पूनम डीहं याने १३ जुलाइ ते देश जे लगुभगु सभिनी आश्रमनि, मन्दरनि, स्कूलनि ऐं संस्थाउनि पारां गुरु पूर्णिमा (व्यास पूर्णिमा) जो उत्सव मल्हायो वियो. मंदरनि में काफ़ी भीड़ लगल हुई. सभको पंहिजे पंहिजे गुरुअ जी साराह जा ढुक भरे रहियो हुओ. प्रसाद वठी गुरुअ जे अगियां कुझु दक्षणा, भेटा रखी हरको पाण खे भगवानु सम्झी रहियो हुओ.

राष्ट्रीय स्वयं सेवक संघ में बि गुरु पूर्णिमा उत्सव जो खासि महत्व आहे ऐं डाढी श्रद्धा सां मल्हायो वेंदो आहे. हर स्वयं सेवक नंदो चाहे वडो बंदि लिफ़ाफ़े में पंहिजी इदाइगी कंदो आहे ऐं उन्हनि जे गडियल हिसेदारीअ सां ई क्रौमी वीचारधारा वधी रही आहे.

असांजी संस्कृति इहो थी बुधाए त जेको माण्हू असांखे अंधकार मां कढी रोशिनी तर्फु वठी हले “तमसो मा ज्योतिर्गमय”, असांजी अज्ञानता दूर करे, ज्ञानवानु बणाए उहो ई गुरु आहे. भगवान दत्तात्रिय ५२ गुरु कया हुआ ऐं उन्हनि में हिक वैश्या पिणि हुई! उन्हनि ५२ ज़णनि मां हुन खे कुझु न कुझु सिख्या मिली इनकरे उन्हनि सभिनी खे पंहिजो गुरु करे मजियो.

पर अजु कल्ह गुरुजी व्याख्या ई बदिलिजी वेई आहे! अक्सरि बुधंदा आहियूं त “फ़लाणो माण्हू त वडो गुरु निकितो!” याने जेकडुहिं को चालाकु आहे, होशियार(?) आहे, विवादु पैदा करे सघे त उन्हनि खे गुरुअ जो लक़बु डेई छडींदा आहिनि. मतिलबु त गुरु अखर अहिडो त सस्तो थी पियो आहे, जो इन जी क्रीमत वजी कोडीअ ते पहुती आहे. इहे गुरु अंधकार मां कढी रोशिनीअ तर्फु वठी हलनि था. पर अंधकार जो हिते मतिलबु था कढनि गरीबी ऐं रोशनी आहे पैसो. जेको माण्हुनि खे वधीक शाहूकारु बणाए, जेको चूडुनि में काम्याबी

डियारे, धंधे खे ज़ोरु वठाए डिये, फाइदो कराए डिये, उन खे सचो गुरु करे मजियो वेंदो आहे. इन लाइ पोइ भले को चमत्कारु (?) डेखारे, मन्त्र जाप करे या तावीज़ डिये. आम पब्लिक त अहिडनि ‘गुरुनि’ जे कढ लगुंदी आहे.

हिन वक्ति दुनिया में मुख्य बिनि क्रिस्मनि जा गुरु वधीक डिसण में ईंदा आहिनि. पॉलीटीकल मास्टर्स (स्यासी गुरु) ऐं स्पर्च्युअल मास्टर्स (रूहानी गुरु). बिन्ही जो कमु लगुभगु सागियो आहे. नौबनो करणु, सुकून डियण. पहिरियें क्रिस्म जे गुरुअ जा वीचार ‘सता’ तर्फु आहिनि ऐं बिये जा वीचार समाज जो उधारु करण लाइ आहिनि. स्यासी गुरु स्यासत जे गंदगीअ में रचिया पचिया रहंदा आहिनि ऐं रूहानी गुरु आम माण्हुनि खे जिंदगीअ जो राजु सलींदा रहंदा आहिनि. पर उहे बि स्यासी गुरुनि अगियां नत मस्तक हूंद आहिनि.

गुरु अंधेरे मां प्रकाश तर्फु वठी हले थो पर अजु कल्ह असांजा स्यासी गुरु त सजे देश खे अंधकार मां घोर अंधकार तर्फु धिकीनि था. समस्या इहा आहे जो सचनि गुरुनि खां वधीक पाखंडी गुरु वधीक आहिनि. सचनि गुरुनि खे गोल्हींदे पाखंडयुनि सां वधीक थो पलांदु अटिके!

नाम निहाद रूहानी गुरु(?) बि के घटि कोन्हनि. जंहिं आश्रम-मंदिर बाहिरां वडी लाईनि आहे, भीड़ आहे, उहो ‘सुठो’ थो चवाइजे. सुठे जो मतिलबु आहे चमत्कारी. सचुपचु अहिडनि गुरुनि ज़रिये भगवान जो दर्शनु करे सघंदासीं या भगवान बाबति कुझु ज्ञान हासिलु करे सघंदासीं, अहिडी तमना हूंदी आहे. पर अफ़सोसु इन गाल्हि जो आहे

ताजो आखाड जे पूनम डीहं याने १३ जुलाइ ते देश जे लगुभगु सभिनी आश्रमनि, मन्दरनि, स्कूलनि ऐं संस्थाउनि पारां गुरु पूर्णिमा (व्यास पूर्णिमा) जो उत्सव मल्हायो वियो. मंदरनि में काफ़ी भीड़ लगल हुई. सभको पंहिंजे पंहिंजे गुरुअ जी साराह जा ढुक भरे रहियो हुओ. प्रसाद वठी गुरुअ जे अगियां कुझु दक्षणा, भेटा रखी हरको पाण खे भागवानु सम्झी रहियो हुओ.

राष्ट्रीय स्वयं सेवक संघ में बि गुरु पूर्णिमा उत्सव जो खासि महत्व आहे ऐं डाढी श्रद्धा सां मल्हायो वेंदो आहे. हर स्वयं सेवक नंढो चाहे वडो बंदि लिफ़ाफ़े में पंहिंजी इदाइगी कंदो आहे ऐं उन्हनि जे गडियल हिसेदारीअ सां ई क्रौमी वीचारधारा वधी रही आहे.

असांजी संस्कृति इहो थी बुधाए त जेको माण्हू असांखे अंधकार मां कढी रोशिनी तर्फु वठी हले “तमसो मा ज्योतिर्गमय”, असांजी अज्ञानता दूर करे, ज्ञानवानु बणाए उहो ई गुरु आहे. भगवान दतात्रिय ५२ गुरु कया हुआ ऐं उन्हनि में हिक वैश्या पिणि हुई! उन्हनि ५२ जणनि मां हुन खे कुझु न कुझु सिख्या मिली इनकरे उन्हनि सभिनी खे पंहिंजो गुरु करे मजियो.

पर अजु कल्ह गुरुजी व्याख्या ई बदलिजी वेई आहे! अक्सरि बुधंदा आहियूं त “फ़लाणो माण्हू त वडो गुरु निकितो!” याने जेकडहिं को चालाकु आहे, होशियारु(?) आहे, विवादु पैदा करे सघे त उन्हनि खे गुरुअ जो लकबु डेई छडींदा आहिनि. मतिलबु त गुरु अखरु अहिडो त सस्तो थी पियो आहे, जो इन जी कीमत वजी कोडीअ ते पहुती आहे. इहे गुरु अंधकार मां कढी रोशिनीअ तर्फु वठी हलनि था. पर अंधकार जो हिते मतिलबु था कढनि गरीबी ऐं रोशनी आहे पैसो. जेको माण्हुनि खे वधीक शाहूकारु बणाए, जेको चूंडुनि में काम्याबी डियारे, धंधे खे ज़ोरु वठाए डिये, फाइदो कराए डिये, उन खे सचो गुरु करे मजियो वेंदो आहे. इन लाइ पोइ भले को चमत्कारु (?) डेखारे, मन्त्र जाप करे या तावीज़ डिये. आम पब्लिक त अहिडनि ‘गुरुनि’

जे कढ लगंदी आहे.

हिन वक्रित दुनिया में मुख्य बिनि क्रिस्मनि जा गुरु वधीक डिसण में ईंदा आहिनि. पॉलीटीकल मास्टर्स (स्यासी गुरु) ऐं स्पर्च्युअल मास्टर्स (रूहानी गुरु). बिन्ही जो कमु लगुभगु सागियो आहे. नौबनो करणु, सुकून डियण. पहिरियें क्रिस्म जे गुरुअ जा वीचार ‘सता’ तर्फ़ी आहिनि ऐं बिये जा वीचार समाज जो उधारु करण लाइ आहिनि. स्यासी गुरु स्यासत जे गंदगीअ में रचिया पचिया रहंदा आहिनि ऐं रूहानी गुरु आम माण्हुनि खे ज़िंदगीअ जो राजु सलींदा रहंदा आहिनि. पर उहे बि स्यासी गुरुनि अगियां नत मस्तक हंदा आहिनि.

गुरु अंधेरे मां प्रकाश तर्फु वठी हले थो पर अजु कल्ह असांजा स्यासी गुरु त सजे देश खे अंधकार मां घोर अंधकार तर्फु धिकीनि था. समस्या इहा आहे जो सचनि गुरुनि खां वधीक पाखंडी गुरु वधीक आहिनि. सचनि गुरुनि खे गोलहींदे पाखंडयुनि सां वधीक थो पलांदु अटिके!

नाम निहाद रूहानी गुरु(?) बि के घटि कोन्हनि. जंहिं आश्रम-मंदिर बाहिरां वडी लाईनि आहे, भीड़ आहे, उहो ‘सुठो’ थो चवाइजे. सुठे जो मतिलबु आहे चमत्कारी. सचुपचु अहिडनि गुरुनि ज़रिये भगवान जो दर्शनु करे सघंदासीं या भगवान बाबति कुझु ज्ञान हासिलु करे सघंदासीं, अहिडी तमना हूंदी आहे. पर अफ़सोसु इन गाल्हि जो आहे त अहिडा गुरु ई खुदि भगवान बणिजी वेठा आहिनि. स्यासी गुरु बि नेताउनि जी फ़ौज ठाहिण बदिरां खुदि ई नेता बणिजी कुसीं सां चंबिडिया पिया हूदा आहिनि. स्यासी कार्यकर्ताउनि ऐं स्यासी गुरुनि खे पंहिंजी पंहिंजी गर्ज हूंदी आहे. स्यासी गुरुनि में हिक बुछिडी आदत पइजी वई आहे त जेकडहिं केरु उन्हनि जी चापलूसी नथो करे त उन कार्यकर्ता खे उसिरणु ई न डीदा आहिनि ऐं बागी सम्झी पासीरो करे छडींदा आहिनि.

हाणे “गुरू” लफ़्जु हिकु अन्तर्राष्ट्रीय लफ़्जु पिणि बणिजी चुको आहे. अजु दुनिया में मैनेजमेन्ट गुरू, योग गुरू वगैरह जी बोलिबाला आहे.

भारत जी जन संख्या हिकु अरब ऐं ३५ किरोड़नि खां बि वधीक पहुची वई आहे. इन्हनि १.३५ अरबनि मां कहिडीअ पार्टीअ १३५ नेता सची माना में तयारु कया आहिनि? भारत जी सभ खां पुराणी स्यासी पार्टी कॉन्ग्रेस में अजु को नेता कोन बचियो आहे जेको जनता जे विच में वज्रण जी हिमथ करे सघे! भाजप पिणि के आडुरियुनि ते गुणण जेतिरा नेता पैदा करे सघियो आहे. उन्हनि खे कश्मीर खां कन्याकुमारीअ ताई प्रचार लाइ केतिरो डोड़ाए सघिबो. असां जे भारत में हाणि वजी नंबर-२ तयारु करण जो रवाजु शुरू थी रहियो आहे, उहो बि भाजप में. बहुजन समाज पार्टी अ जी हर्ता कर्ता सुश्री मायावती त स्टेज ते बी कुसीं रखाइण जे ई खिलाफु आहे!

हकीकत में अजु उहो शख्सु गुरू थियण जुगाए जंहीं में देश ऐं देशवासियुनि लाइ अथाहु प्रेम हुजे, जेको समाजिक जीवन जो उद्धारु करे सघे, नवां वीचार पेशि करे सघे, उनते अमलु करे समाज ऐं देश खे मजबूतु करे तर्की अ जी राह ते वठी हले. जेको इन्टरनेट ऐं फेसबुक जे ज़बर्दस्तु क्रान्ती आणे सघे. अहिडनि स्यासी गुरुनि जी ज़बर्दस्तु अणाठ आहे. खुशिक्रिस्मतीअ सां अजु भारत खे हिकु अहिडो स्यासी गुरू मिली चुको आहे जंहीं में इहे सभु गुण मौजूदु आहिनि, जेको देश जी जनता में भगिती रसु सां गडु वीर रसु बि भरे रहियो आहे. जनता खे बहादुरु बणाए देश जो गाट्टु दुनिया अगियां ऊंचो रखण में काबि कसर छडे न रहियो आहे. असां सभिनी खे घुरिजे त उन मां कुझु गुण असां सभु हासिलु करे देश जी बहबूदीअ में पंहींजो योगदान डियूं.

सोरहं संस्कार

वीरू डूलाणी

**गुरुर्ब्रह्मा गुरुर्विष्णु गुरुर्देवो महेश्वर
गुरु साक्षात्परब्रह्मा तस्मै श्री गुरवे नमः**

असांजे सनातन धर्मजो आदेश ऐं मान्यता आहे त मनुष्य खे पंहींजे जीवन में (१६) सोरहं संस्कार जो सही नमूने में पालन करणु घुरिजे, जेके शुरु थियनि था नएं जीव जो हिन संसार में आगमन ऐं जीवन वियतीत कंदे शुरु थिये थो. सोरहें डाके ते पहुचे, इहे सभेई मान्यतांऊ आहिनि कुदिरत जे नियमनि ते ऐं मनुष्य जीवन खे हिक वैज्ञानिक ढंग सां हलाइण लाइ. हिक क्रिस्म जो सूंहों या गाईड करे सडिजे इहे १६ डाका आहिनि.

१. गर्भधानी
२. पुसांवना (तेलु लगाइणु)
३. सिमांतो नयना
४. जतकर्मा
५. नामकरण (छठी)
६. निष्करमण
७. अन्नप्राशन
८. चूड़ाकरण (मुनणु)
९. कर्ण वेधा (कन टोपाइणु)
१०. उपनयना (जणिया पाइणु)
११. वेदारंभा (शिक्षा वठण जी शुरुआत)
१२. समवर्तनम (केशांत और गोदान)
१३. विवाह
१४. वानप्रस्त
१५. सन्यास
१६. अंतेष्टी या (अंतेष्टी) ऐं सूत्क

१. गर्भधारण :

महिला जे गर्भ धारण जे टिनि महिननि जे अंदरि हीउ संस्कार आहे, जंही खे गोद भराई बि चवंदा आहियूं. वडे उत्साह आसुनि ऐं उमेदुनि सां मल्हायो वेंदो आहे. हिन मौके ते परिवार जे सभिनी भातियुनि खे घुराए- ख्रासि करे बुजुर्गनि खे, ज़रूरु घुराइजे. ईदद ब्रार खे सभिनीजी आशीर्वाद मिले, तंहीं लाइ सुशील पुरोहित जी देखरेख ऐं देवी देविताउन जी विधीअ अनुसारु पूजा पाठु कराइजे. स्त्री पुरुष शुद्धि वीचारनि सां ईश्वर जी आराधना करे ऐं वडुनि जा चरण छुहे, पोइ खीरणी ऐं स्वादिष्ट मिठाई सभिनी खे खाराए पाण बि खाइनि. उन डीह खां पोइ कंहि चिंता या विंजोग खां पाण खे पासिरो रखनि ऐं खुशि गुजारीनि, शुद्धि ऐं बहादुरीअ जा वीचार कजनि ऐं माउ बहादुरीअ ऐं महात्माउनि जूं वार्ताऊं पढे. इन नमूने शिशूअजो सही वाधारो गर्भ में थींदो रहे थो.

२. पुसांवना संस्कार -

गर्भ धारण खां ३ महिना पोइ नवजात शिशूअ जे सुरक्षा ऐं विकास लाइ माउ जी जीवन शैली नियमनि अनुसारि हुजे-या त घर जे कम कारि खे हथु डींदे पाण खे घणो न थकाए- ऐं खुली हवा ऐं पंधु सामान्य कदम सां रोज़ानो चालू कजे. उन सां गडु तेल लगाइण जी रसम जो असुलु मतिलबु आहे त माउ पहिंजे बदन खे कुवत डियण लाइ सजे बदन ते हल्को हल्को मालिश कंदी रहे.

३. सीमांतोनयना संस्कार -

गर्भ धारण खां पोइ हीउ संस्कार केतिरा कुटुंब बिलकुल छहें या अठे महिने करे मल्हाईदा आहिनि. जीअ त नवजात शिशूअ जे बदन ऐं वजन में कुछु वाधि थिये थी उन लाइ संदनि गर्भदानीअ जी मज़बूती लाइ ऐं गर्भ पात न थिए (प्री मैच्युअर डिलीवरी) उन जे माता

खे अजां बि अहित्याद लाइ आजमूदिगार (अगिए जमाने दाई मां, ऐं हाणे गाइनिँकोलजिस्ट जी सलाह वठी उथ वेह में संभाल लाइ आगाह कयो वेंदो आहे ऐं माउ उन जो पालन करे थी उनजो खयालु रख्यो थो वजे.

४. जातकर्म संस्कार -

जनम खां हिक दम पोइ हिकबिन डीहनि खां पोइ बालक खे पहिरियों स्वाद माखी ऐं सच्चो गीहु थोरी ही मात्रा में चटायो वेंदो आहे ऐं उनखां पोइ ई ब्रार खे माउ पहिंजी थनु डियण जी शुरूआत थी करे. अजु काल्ह केतरा कुटुंब इहा रसम कोन कनि, जंहीं सबबु ब्रार खे कडहिं कडहिं जुलाब वांगुरु थी पवंदो आहे. जंहींजी सम्भाल हिकदमि दाई या डॉक्टर खां कराइण घुरिज्र जो ब्रार जे बदन मां कुदिरती पाणी न घटिजे ऐं ब्रार खे माउ जी थनु बराबर मिलंदो रहे बदन जी ताकत ऐं तोर वधाइण लाइ.

५. छठी या नामकरण संस्कार -

हीउ हिकु अहम संस्कार आहे, जो हिन डीहं ते बालकु, धीउ हुजे या पुटु, पंहींजी पहिचान ठाहे थो. बालक जे जनम जी बराबर पृथ्वीअ सां लागापो रखंदइ ग्रहनि, नक्षितरनि जी दिशा जो ज्ञान कंदे, असांजे प्रचीन खां हलदइ ज्योतिश शास्त्र जे नियमनि अनुसार बालक जे भतिष्य बाबति थोड़ी कुछ रुप रेखा ठहे थी, जंहीं जो उपचार ऐं असुली जीवन पद्धति अगिते हली संदसि पर्वरिश ऐं पोइ संगति ते दारो मदारु थी रखे ऐं उन्हनि ग्रहनि नक्षितरनि जी स्थिति मूजुबु ब्रार जे शुभ नाले जो चयनु कयो थो वजे. जेको हमेशह उत्साह पूर्विक हुअण ई धुरिजे. असांजे ऋषियुनि मुनियुनि समाज सेवकनि, सूर्य सिपाहियुन, देवी देवताउनि जे नाले मां चूडियो थो वजे ऐं ब्रार खे अगिते हली उन नाले जी व्याख्या बि बराबरु नमूने में सम्झाई वजे थी. हू बि प्रेरणा पाए उहे

गुण अपनाइण जो प्रयास करे थो. उन नमूने घणो करे छठी या नामकरण छहे डीहु थीं दी रहे थी. किनि हालतुनि में बारू खासि नक्षितरनि में जावलु हूंदो आहे जंहीं लाइ असी सिंधी चवंदा आहियूं पावनि में या सुगिणनि में जावलु बारू आहे.

उन लाइ बराबर जाणू पुरोहित ब्राह्मण जी सलाह सां छठी नामकरण २७ डीहं ते कराइजे. ग्रह शांती पाठू पूजा वगैरह कराइजे.

जंहीं बि डीहु छठी नामकरण कराइजे उन डीहु बारू खे माखी चटाइबी आहे ऐं पहिरियों दफो हेठि धरितीअ ते गदेलो विछाए सुम्हारिजे.

६. निष्करण संस्कार-

बालक जे जमण खां ४ महिना पोइ खेसि घर खां बाहिर कढिबो आहे. जीअ त असांजो शरीर पंजनि तत्वनि (याने पृथ्वी, जलु, अग्नि, वायू ऐं आकाश) मां ठहियलु आहे. जिन खे पंज भूत बि चवंदा आहियूं. उन करे माउ ऐं पीउ पहिरी इन्हनि पंजनि तत्वनि देवताउनि लाइ प्रार्थना कंदा आहिनि. बारू जे कल्याण लाइ पहिरी सूर्य ऐं चंद्रमा जो दर्शनि, पोइ बाहिरियें वायूमंडल ते हेराइण जी कोशिश करणी आहे. जीअ जीअ बालकु खुली हवा में ईदो त पंजई तत्व उजागरु थींदसि.

७. अन्नप्रार्थना -

बारू वरी जडुहिं ६ महिननि जो थिए त माउजी थनु (खीर) खे घटाईंदो वजिजे ऐं हलिके-पटिडे खाधे ते हेराइजेसि, जो शरीर जे वाधि लाइ मुंद (सीजन) मुताबिकि खीरणी या खिचिणी, माखी थोरो-थोरो सच्चो गीहु, तुलसी जो घोटियल पतो खाराइजे ऐं इएं अन्न जे आहार जी शुरुआत कजे. बारू खे डेखारे-डेखारे पहिरी गिरह या थोरो कुछ कांव या पखीअ लाइ रखिजे जीअ नंढे खां ई वंडि विराहि जो बि संस्कारु अचेसि. बारू खे

सिधो ई फुलिको चपाती न खाराइजे जो हाजिमे जी शक्ति आहिस्ते-अहिस्ते मजबूत थीं दी आहे. ताजा रसु वारा मेवा पिणु डिजनि जीअ आयु वधंदी रहेसि.

८. चूडाकरण (मुंडन या मुनणु)-

मुनणु बालक जी उमिर १,३, ऐं ५ साल में कराए वार पूरा लहिराइणु खपनि. शरीरजी स्वच्छता ऐं बुद्धिअ जो विकास खासि महत्व रखे थो. माता जे पेट (गर्भ) में रहंदे ऐं वियम वक्ति ऐं पोइ बि कुछ न कुछ जीवडा बालक जे वारनि में रहंदा आहिनि. उन्हनि खां निजात हासिलु करण लाइ ई मुनणु जरूरी आहे, जेको आम तरह सिंधी साल में सिर्फ हिक दफो लहिराईंदा आहिनि. विज्ञान वैज्ञानिक तोर पिणि सलाह डिनल आहे त मुनणु टे दफा कराइजे उन सां बारू जी समझ ऐं योग्यता जो विकास थिए थो. वडिइनि जेवे प्रथा मूजिबि मुनणु चंड या दसहिडे डीहुं कंहीं मंदिर जे बाहिरां या खूह या नदीअ जे पासे में कराइजे जो उन्हनि डीहनि ऐं जगहियुनि ते वायूमंडल उज्वलु ऐं सात्विक रहे थो. बारू जे वारनि ऐं मथे खे डूही, खीर या पाणीअ में पिसियल मेट सां हलिकी मालिश करे वार हिकदम हुश्यारु नाईअ खां लहिराइणु खपनि. पोइ चंदन जो लेप हणी स्नानु कराए कुटुम्ब जे स्वस्थ बुर्जुग खां हंज खणाए आशींवाद वठाइजे. जंहीं सां बारू जी आयु, स्वास्थ्य ऐं सोच समझ खुलंदी ऐं संस्कारनि सां सींगारियलु जीवन थिये थो.

(हलंदड)

बारूनि जो संसार

कु. निर्मला चावला

पेरे पवण ऐं प्रणाम करण जी अहमियत :

महाभारत जी जंगि हली रही हुई. हिक डीहुं दुर्योधन जे तुहिमतुनि ऐं तानीन मां तंगि थी भीष्म पितामह हिक ललकार करे छडी.

“मां सुभाणे सभिनी पांडवनि जो कतल करे छडीदुसि.”

हुननि जे घोषणा जी खबर पवण ते पांडवनि जे शिबिर में बेचैनि ऐं घबराहट वधी वेई.

भीष्म पितामह जी शक्ति ऐं ताकत जी जाण हरि कंहिं खे हुई त सुभाणे कुड्डु न कुड्डु बुरो थियणो ई आहे.

श्रीकृष्ण द्रोपदीअ खे सडु करे चयो त हाणे मूं सां गडु हलु.

श्रीकृष्ण द्रोपदीअ खे सिधो भीष्म पितामह जे तंबूअ में वठी आयो.

पाण बाहिरि बीही करे हुन द्रोपदीअ खे चयो त अंदरि वजी भीष्म पितामह खे पेरे पऊ ऐं प्रणाम करि.

द्रोपदीअ अंदरि वजी पितामह खे प्रणामु कयो त हुननि आशीर्वाद डींदे चयो.

“अखंड सोभाग्यवती भव” सदा सुहागिण रहु. आशीर्वाद डियण खां पोइ पितामह द्रोपदीअ खां पुछियो, पुट, तूं हेडी राति जो हिते अकेली कींअ आई आहीं छा तोखे श्रीकृष्ण हिते वठी आयो आहे ?

तडुहिं द्रोपदीअ वराणियो

हा ऐं हू तव्हां जे शिबिर जे बाहिरि बीठा आहिनि. भीष्म पितामह तडुहिं बाहिरि अची कृष्ण खे प्रणाम कयो. कृष्ण हुननि खे प्रणाम कयो.

पितामह चयो, “मुंहिंजे हिक वचन खे ब्रिए वचन सां काटे छडुण जो कमु श्रीकृष्ण ई थो करे सघे.”

वापसि मोटंदे श्रीकृष्ण द्रोपदीअ खे चयो त तुंहिंजे हिकु दफो वजी पितामह खे प्रणाम करण सां तुंहिंजे सभिनी पतियुनि खे जीअदान मिली वियो.

जेकडुहिं तूं रोज़ भीष्म पितामह, द्रोणार्चाय धृतराष्ट्र वगैरह खे प्रणाम कंदी हुजे हां ऐं कौरवनि जूं ज़ालूं बि पांडवनि खे प्रणाम कंदियूं हुजनि हां त महाभारत जी हीअ जंगि ई न थिए हां.

अजु जे ज़माने में घर-घर में जेके मसइला

आहिनि उन्हनि जो कारणु बि इहो ई आहे जो असां पंहिंजनि वडुनि ऐं बुर्जुगनि खे लेखियूं ई नथा. जेकडुहिं रोज़ उन्हनि खे प्रणाम करे आशीर्वाद वटूं त जेकर घरनि में कलेश ई न रहे.

वडुनि जो आशीर्वाद ‘कवच’ जो कमु थो करे. असां खे पंहिंजी संस्कृतीअ खे अपनाइणु घुरिजे. अगो माइट चंड-राति डीहुं बारनि खे सभिनी खे प्रणाम करे आशीर्वाद वठण लाइ चवंदा हुआ.

आज़माए त डिसो

कु. निर्मला चावला



सिहतमंद मसाला :

मसाला न सिर्फ असां जे खाधे खे स्वादी था बणाइनि पर दवा तोरि कमि अची असां जे सिहत जी रक्षा बि था कनि.

१. हैड :

हैड खाधे खे रंगदार ऐं स्वादी ठाहिण सां गडु असां जे शरीर खे बीमारियुनि सां लडण जी शक्ती डीदी आहे. हिन में कुदरती तरह एंटी-सेप्टिक ऐं एंटी-बैक्टीरियल गुण थींदा आहिनि जेके असां जे शरीर मां सोज़ि घटाईदा आहिनि, चमड़ी जे बीमारीअ खे दूर कंदा आहिनि.

२. जीरो :

आयरन (लोह तत्व) जो भंडार जीरो नियम अनुसार रोज़ खाइण सां खून जी कमी दूर थिए थी. खाधो हज़म न थींदो हुजे या एसीडिटी हुजे त कचो जीरो वात में विझी, चबाडिजे जीरो खास करे गैस ऐं अपच दूर कंदो आहे.

३. तिखा गाढा मिर्च :

मिर्च खाधे खे स्वादी ठाहिण सां गडु हाजमे जी शक्ती वधाईनि थी, कैलोरी घटाईनि था ऐं इन्हनि में मौजूद एंटीऑक्सीडेंट खराबु कोलेस्ट्रॉल खाम बचाइण में मदद करे थो.

४. खुशबूदार दालचीनी :

इहो साबित थी चुको आहे त दालचीनी डायबटीज जे मरीजनि लाइ तमामु मुफ़ीस आहे. दालचीनी में भरपूर कैल्शियम ऐं फाइबर थिए थो. हिन खे गरीब माणहुनि लाइ इन्सुलिन चइजे थो छाकाणि त दालचीनी शरीर में बल्ड शुगर ते ज़ाब्तो आणे थो. इन खां सवाइ डायरिया, पेट जी खराबी, खराबु खून जे दौर ऐं पीरियड जे वक्त खराबु मूडि खे ठीकु रखे थी.

५. ज़ानि :

जाणि तमामु कमाइती शइ आहे इहा गैस ऐं एसिडिटी में द्राडी फाइदेमंद आहे. तव्हां अजवायन गर्म पाणीअ मां फकंदव त एसिडिटी दूर थीदी पर इन जो वधीक वाहिपो पेट में जलन थो पैदाकरे.

६. जाफर (जायफल) :

जाफर गरम मसाले में तमामु थोड़े अंदाज में वापरियो वेंदो आहे इहो डुंदनि खे सड़ण खां बचाईदो आहे उन सां गडु दिमाग खे मज़बूत करे एल्जाइमर सां लड़दो आहे. हिन में एम्टी बैक्टीरियल तत्व आहिनि ऐं इहो बुख खे वधाईदो आहे.

७. लौंग :

लौंग खाधे जो स्वाद वधाइण सां गडु डुदनि ऐं मसूडनि जे सूर खे दूर करे थो. सीने में सूर, बुखार, पेट जी परेशाणी ऐं सर्दी-जुकाम में बि हिकु लौंग वात में रखणु डादो फाइदेमंदु थिए थो.

स्वाद जो संसारु

कु. निर्मला चावला



१. थुम-मखण में पनीर :

सामग्री :

८-१० कलियूं थूम, चाट मसालो, स्जिवान सॉस, मैदो, मखण, तेल, बसर, सावा मिर्च ऐं धाणा.

विधी :

१ --२ जा पनीर जा टुकर ठाहे उन्हनि खे पीसियल थूम ऐं स्जिवान सॉस लगाए, ब कलाक खनु रखी छडिजे. पोइमैदे ऐं पाणीअ जो गोलु ठाहे, पनीर खे उन मेम बोडे, तेल मेम तरे कढिजे. पोइ उन मथां कुतिर कयल बसर, सावा मिर्च ऐं सावा धाणा कुतिर कयल विझी, ऐं चाट मसालो छिणिकाए, मखण में पीठल थूम साडे, उहा राई डिजे ऐं पोइ सॉस या चटिणीअ सां गरम-गरम खाइण लाइ परिछिजे.

२. मसाला टिक्की :

सामग्री :

जीरो, बसर, सावा मिर्च, अदरक थूम पीथल, २ शिमला मिर्च, १/२ पत्ता गोबी, हिक कटोरी कणिक जो अटो, हिक कटोरी सूजी, १/२ कटोरी चांवरनि जो अटो, १ चम्चो अजीनो मोटो, पीठल गाढा मिर्च, लूण, जाणि, हैड, तेल, सावा धाणा, डुधु.

विधी :

हिक तईअ में हिकु चम्चो तेल गरम करे, उन में जीरो टरिकाए, कुतिर कयल बसर पचाइजे, उन में अदरक-थूम जी पेस्ट, सावा मिर्च कुतिर कयल, कुतिर कयल पत्ता गोभी कुतिर कयल शिमला मिर्च पचाए धीमी आंच ते पाणी बिल्कुल सुकाए, उन मसाले में लूण, जाणि,

गाढ़ा मिर्च पीठल, हैड ऐं अजीनो मोटो विझी तयारु कजे.

कणिक जे अटे, सूजीअ ऐं चांवरनि जे अटे में हैड, लूण, गाढ़ा मिर्च, जाणि, कुतिर कयल सावा धाणा वगैरह मिलाए, १/२ कटोरी डुधु विझी उन में सजो मसालो मिलाए, उन खे चडीअ तरह रसाए उन मां इडिलीअ जे आकार जूं टिकियूं ठाहे, उन्हनि खे इडलीअ जे सांचे में विझी मध्यम आँच ते २० मिन्ट बाफाइजे, २० मिन्टनि खां पोइ टिक्कीअ में छुरी विझी डिसिजे त उहा बराबरि पची वेई आहे ऐं पोइ टिकियूं चटिणीअ या सॉस सां गरम-गरम खाइण लाइ परिछिजनि. टिकियूं सांचे में विझण खां पहिरी सांचे में तेल लगाइजे त पचण खां पोइ टिकियूं सवलियूं निकिरी ईदियूं.

दस्सेहरा - (दसहिरो)

- विजय दशमी

वीरू डूलाणी



चांदनीअ भरी सुहानी राति, असूअ जो महिनो शुक्ल पक्ष जी दशमी(हाणोके अंग्रेजी महीने सेप्टेम्बर जी पछाड़ी या आक्टोबर जी शुरुआति) ऐं छा त उमंग ऐं उत्साह भरियलु वायूमंडल थो थिए हिन सभागो डीह जे त्रेतायुग में अजु खां पंद्रह हजार साल पहिरी विष्णु भगवान जे सतें अवतार श्री रामचंद्र रावण खे संदसि दुन में तीरु हणी हिन हठी अहंकारी अंघ में भरियल असुर (दैत्य) जो अंतु आंदो ऐं माता सीता खे हिन पापीअ जे चंगुल मां छडाए स्त्री जातीअ जे पवित्र स्त्री धर्म जी जय कई.

पंहिजे पिता श्री राजा दशरथ जे डिनल वचननि जी पालना कंदे श्री रामचंद्र १४ साल बन में घारण लाइ पंहिजे अधिकार खे पासीरो रखी राज तिलक राज भाग खे त्यागे छडियो सीता माता बि पहिंजे पती परमेश्वर खे

साथ निभाईदे महिल माडियूं छडिया ऐं गडु निकिती बन लाइ. निष्ठा ऐं भ्रात्री भाउ रखंदइ नंढे भाउ लक्षमण बि पहिंजे भाउ ऐं भाजाईअ जी बन में रक्षा सुरक्षा जो ध्यान कंदे साथु डिनो. पर घूरित रावण जी चालि में अची विया टेई जुणा ऐं रावण माता सीता जे उपहरण करण में सफलु थियो हो.

अयामनि खां असां सनातनियुनि जी प्रथा रही आहे त हरि साल रामायण जी पूरी प्रक्रिया श्री रामचंद्रजी जे जनम खां वठी उन्हनि जे लंका मां वापसि अची पंहिंजो रामराज्य स्थापना करण जी जवाबदारी निबाहिण ताई, रामलीला जे रूप में पंहिंजे समाज जे अगियां आणींदा रहूं.

वडा वडा रामलीला मैदान घणे भाडे हरि मुख्य शहर में मौजूदु आहिनि, जिते सजी लीला दर्शाइण खां पहिरीं उहे कलाकार खासि सजायल झांकियुनि में वेही सजे शहर में खासि गीतनि संगीत ऐं शहिनाई ढोल सां निकिरी असां खे जणु त नोतो डींदा आहिनि त राति जो भव्य मंडप में अची डिसू संदनि जा किरदार जेके समाइजी वजनि था हरिहिक विभूतीअ जी शैलीअ में शाही मेलो ई लगी वेंदो आहे इहे सभु डह ई डीहं.

मुंढ खां वठी श्री रामचंद्र जी निष्ठा शंकर भोलेनाथ में रही.भारत जी भूमी तां अगिते वधी (नल नील प्राचीन इंजिनीअरनि समुंड मथां पुल ठाही हुई) लंका डांहु रुखु रखियो. शंकर महादेव जे शिव लिंग जी स्थापना ऐं पूजा वंदना कई ऐं पोइ लंका में युधि जे हरि डीहु ते माता दुर्गा देवीअ जी आराधना कई पर उन युधि शुरु थियण खां पहिरीं नवं डीह माता खे ध्याये ऐं पोइ १० डीहं युधि जे रणभूमीअ में पेरु रखियाऊं ऐं टिन्ही अधर्मियुनि कुम्भकरणु मेघनाद ऐं रावण जो खात्मो आंदो.

हिते बि हिक गाल्हि डिसण अचे थी त जेसिताई रावण जे भाउ विभीषण (भली हू धर्मात्मा हुआ ऐं रावण जे कुरीतियनि करे हुन जो साथु छडे छडियो हुआ)

रामचंद्र खे रावण जी कमजोरी ऐं तीरु दुन में हणण लाइ चयाई तेसिताई रावण अजेय रहियो हो ऐं चवंदा रहंदा आहियूं “घर का भेदी लंका ढावे”. पहिंजे ई मुल्क में रही या पहिंजे धर्म में रहदे जडुहि बि को ब्रिये मुल्क या विधर्मीअ सां ब्राह्मेली थिये थो त पहिंजे देश ऐं धर्म खे नुकसानु थो पहुचाए.

टिन्हीं कुम्भकरण, मेघनाथ ऐं रावण जो श्री राम जे तर्फा खात्मो करण जो अंतिम नज़ारो - हिननि जा शाही पुतिला- पूरे फटाकनि ऐं आतशबाज़ी सां भरे दसहिडे जी शाम जो श्री रामचंद्र या कहिं महान विभूतीअ तर्फा उन्हनि टिनि दर्ईतनि ते अग्नि तीरन जो वसकारो करे जलायो वेंदो आहे ऐं समूरो वायूमंडल हर्ष ऐं उत्साह सां भरिजी थो वजे खासि करे नंदा बर जिन वेही नव डीह रामलीला डिठी आहे, बेहदि आनंदमय थी वेंदा आहिनि. इहे नज़ारा सजे भारत भर में ऐं केतिरनि ब्रियनि मुल्कनि जीअ त थाइलैंड, वियतनाम, जावा, सोमात्रा वगैरह देशनि में डिस्ण में ईदा आहिनि.

बंगाल में इन्हीअ वक्ति में नवरात्र या दुर्गापूजा बिल्कुल धूमधाम सां मल्हाया वेंदा आहिनि, पूजा अर्चना कई वेंदी आहे ऐं नवां चमकंदड़ कपड़ा पाराया वेंदा आहिनि. नंदिडियुनि बालकियुन खे पाराई वेंदी आहे सजे भारत में खासि तरह शस्त्र पूजा संचलन कई वेंदी आहे. संघ शाखाउनि जूं खासि करे संचलन घोष सजे शहर में पूरे गणवेश, शहनाई, बैड, नगारे सां भगवा ध्वज खासि सवारीअ ते चाढ़े अनुशासन पूर्वक संचलन कयो वेंदो आहे ऐं संघस्थान ते पहुची शस्त्रनि खे सजाए उन्हनि जी पूजा कई वेंदी आहे. बौधिक में नएं उमंग ऐं निडरता ऐं समाज कयल देश जी सेवा कार्य में हथु वधाइण लाइ आव्हानु कयलु हूंदो आहे.

शस्त्रनि सां गडु पहिंजे वाहननि, आफ़िस जे सभिनी उपयोगी शयुनि जो बि पूजनु दसहरे डीहु जेकी

कुछ कमवारियूं शयू जंहिं मां वाधारो तरकी थिए उन्हनि खे सजाए स्वास्तिक जी निशानी लगाए हार पाए गुलनि जी वर्खा करे मन ई मन उन्हनि कारगर (उपयोगी) शयुनि जो आभारु प्रकट कयो थो वजे.

देश जो लश्कर, पोलीस जा चालक निहायत ई प्रेम श्रद्धा सां पहिंजनि हथियारनि ऐं उन स्थान खे सींगारियो सजायो थो वजे.

मूल रुप में ही त्योवहार असत्य मथां सत्य जे विजय ऐं संसार जे हरि उपयोगी वस्तुअ लाइ श्रद्धा प्रेम जो प्रतीक आहे.



(१) भा.सि.सभा, राजस्थान :

(अ) भा.सि.सभा, राजस्थान पारां सिन्धुपति महाराजा ड़ाहरसेन जी १३५३ हीं जयंती, महाराज ड़ाहरसेन स्मारक जो रजत जयंती वर्ष ऐं आज़ादीअ जो अमृत महोत्सव स्मारक स्थल ते अजमेर में २५ आगस्त ते मल्हायो वियो कार्यक्रम जे अत्रतगत सांस्कृतिक कार्यक्रम ऐं पुरस्कार वितरण समारोह सम्पन्न थियो. मुख्य अतिथि सांसद श्री भगीरथ चौधरी पहिंजे उद्बोधन में चयो त महाराजा ड़ाहरसेन ऐं हुनजे परिवार जे संघर्ष ऐं बलीदान खे विसारे न सघिबो संसद भवन में हुनजी मूर्ति लगाइण जो प्रयास कयो वेंदो.

(ब) भा.सि.सभा, राजस्थान द्वारा बिनि डींहिनि जो राज्यस्तरीय पुज्य सिन्धी पंचायत मुखी समेलन १०-११ सतंबर २०२२ ते हरी शेवा उदासीन आश्रम, भीलवाड़ा में थी गुज़िरियो, हिन मौके ते पुज्य महामण्डलेश्वर स्वामी हंसराम उदासीन जी चयो त पंचायत में मातृशक्ति

मुखियाणीअ खे बि जोड़ियो वजे, प्रदेश जे वरिष्ठ पंचायत मुखियुनि जो महामण्डलेश्वर हंसराम उदासीन स्वामीअ जे कर कमलनि द्वारा सन्मानु कयो वियो.

रामाणीअ खे राष्ट्रीय उपाध्यक्ष पद जी जवाबदारी डिनी वई आहे. भा.सि.सभा श्री गागनदास रामाणीअ जो स्वागत करे थी.

२. भा.सि.सभा, चेम्बूर मुम्बई:

भा.सि.सभा, चेम्बूर ऐं अमर शहीद हेमु कालाणी यादगार मंडल तर्फा अमर शहीद हेमु कालाणीअ जे जनम शताब्दीअ जे मौके ते हिकु फ्री एडवान्संड आइ चेक - अप कैम्प जो १८ सेप्टेम्बर २०२२ ते आयोजन कयो वियो. ७५ व्यक्तियुनि हिन कैम्प जो लाभु वरितो. हिन मौके ते श्री ईश्वर लालवाणी, कु. निर्मला चावला, श्रीमती गीता छाबिड़ा, श्री राजेश साहिता, ऐड.डॉ. लक्ष्मण कनल ऐं ब्रिया कार्यकर्ता उपस्थित रहिया.

भारतीय सिन्धू सभा जो नओं राष्ट्रीय महामन्त्री

माननीय श्री भगवानदास सबनाणी खे मध्य प्रदेश भारतीय जनता पार्टीअ जे महामन्त्रीअ पद जी जवाबदारी मिलण सबबु हुननि भारतीय सिन्धू सभा जे राष्ट्रीय महामन्त्री पद तां त्यागु पत्र डिनी हुओ. भारतीय सिन्धू सभा जी १९ सेप्टेम्बर भोपाल में सडायल विशेष बैठक में इन त्यागुपत्र जो स्वीकारु कंदे भा.सि. सभा जे विकास लाइ हुननि जे कयल सेवाउनि जो कद्र कयो वियो ऐं नई जवाबदारीअ लाइ शुभु इच्छां डिनियूं वयूं. भा.सि.सभा जे हिन रिक्त पद जी जवाबदारी ग्वालियार जे श्री राजेश वाधवाणीअ खे डिनी वई आहे. भा.सि.सभा श्री वाधवाणीअ जो स्वागत करे थी ऐं उमेद करे थी त हू संस्था जे विकास लाइ काबि कसर कोन छडींदा.

दिल्ली स्थित भा.सि.सभा जा राष्ट्रीय उपाध्यक्ष श्री देवीलाल लालवाणीअ जे त्यागुपत्र जो बि स्वीकारु कयो वियो ऐं उन्हनि जे रिक्त पद ते श्री गागनदास



भा. सि. सभा जे नएं राष्ट्रीय महामन्त्रीअ जो स्वागत



राष्ट्रीय अध्यक्ष श्री लधाराम गृह मन्त्रीअ सां



चेम्बूर में मेडीकल कैंप



महाराजा डाहरसेन

جي موقعن تي ڏاڍي خوشيءَ سان پنهنجا ٽريڊيشنل آٽو فٽ پائيندا آهن.

ڀارت جي سنوڌان ۾ پهرين سڪيولر جهڙو شبد ته هئوئي ڪونه. اهو ته امرجنسيءَ وقت شريمني اندرا گانڌيءَ

داخل ڪرايو. اسانجي سنسڪرتيءَ ۾ ويدن جي وقت کان 'سرو ڌرم سر پاو' 'سپني دشائن مان اسانجي سريشت ويچار پراپت ٿين'. ادارتا، پروپڪار، ساتوڪ مانوتا، وويڪ، ستيه، نياؤ جي حق ۾ هلڻ جهڙو ورثو اسانجي اسانجي رشين منين وٽان مليل آهي. پر اسانجي ڪن نام نهاد سڪيلرسٽ اسانجي 'سرو ڌرم سر پاو' واري اسپرٽ کي چالاڪيءَ سان بدلائي 'سو ڌرم اپاؤ' جي روپ ۾ ڪري ڇڏيو، جنهن کي وري اڄ تي آڻڻو آهي.



मुखी समेलन, अजमेर

With Best Compliments From
SEAWAYS MARITIME
 &
TRANSPORT AGENCIES
 P LTD
SEAWAYS
SHIPPING AGENCIES

509/510/521, VYAPAR BHAVAN, P. D'MELLO ROAD,
 CARNAC BUNDER, MUMBAI - 400009 (INDIA)
 TEL.: 23486115 / 23486116 / 40425333 (Hunting)
 Direct: 6631 4137 (VBD) Fax: 91-22-23488702

E-mail: doolani@seaways.in
 nirav@seaways.in
 bhisham@seaways.in

M: 9820058789 (VBD) 9920058789 (Nirav)
 9820158586 (Bhisham) 9820056607 (Vijay)

اڀياس نه ڪريون ته ٻيو ڪير ڪندو؟ سڪيولريا ته اهو ترڪ ڏيندا ته ڀارت جي وڏان انوسار گينا نه پاڙهي سگهي! انهن چرين کي اها خبر ڪونهي ته وڏان جي موٽل ۽ پهرين هٿ سان لڪيل ڪاپي اڃان موجود آهي جنهن ۾ نندال بوس ۽ هن جي گروڊيو ٽئگور جي شانني نڪيٽن جي ساٿي وديارٿين اسانجي ورثي ۾ مليل چتر ويهي چٽيا آهن. گيتا جي ڪرشن - ارڃن جو چتر به آهي! ڪوبه ديش، پري، پريوار پنهنجي پاڙن کان پٽجي، ڪتجي ڪڏهن به زندهه نه رهي سگهندو.

اسان پنهنجي سمجهه ۾ ڌرم ۽ سنسڪرتيءَ جي ملاوت ڪري ڇڏي آهي. پوڄا ڀڃڻي، پوڄا اسٽان يا ڌرم گرو اهي سڀ ڌرم جا پلي حصا هجن پر سنسڪرتي ته هر ڀوميءَ جي پنهنجي ئي هوندي آهي. اڄ پاڪستان پلي اسلامڪ ملڪ هجي پر ان جي سنسڪرتي ته موٽن جي دڙي کان ئي شروع ٿيل آهي. ۱۹۴۷ع کان اڳ ان جو اتهاس ته ڀارت ئي هئو نه. بنگلا ديش جو ڌرم پلي اسلام آهي پر ماتر پاشا بنگالي جو اعليٰ ورثو ڪين مليل آهي. ايران جي ڳالهه ڪيون ته تازو ڊبئيءَ جي گلوبل ايڪسپو ۾ ايران ميسوپوٽيميا جي سنسڪرتيءَ جي ورثي جي ٽي نمائش ڪئي هئي. عراق جو مکيه ڌرم اسلام آهي پر هزارين سال اڳ بيبلان جا جهولندڙ بغيچا ايڪسپو جي شوي وڏائي رهيا هئا. ته ڇا پنهنجي سانسڪرتڪ - ڪلچرل ماضيءَ تي چوڪڙي لڳائي ڇڏيون؟ ممبئيءَ ۾ جدا جدا پاشائون ڳالهائيندڙ الترا ماڊرن پريوارن ۾ شادي وغيره

پنهنجو ورثو سمجهي انهن جي حفاظت پئي ڪئي آهي ۽ عاليشان ميوزم جوڙايا آهن. سڪيولرزم جو پاٽ پڙهائيندڙ برٽن جي راشتر ڌوج ۾ ٽي ڪراس ٽن ڪرسٽي سنٽن، هڪ سفيد ڪراس سنٽ ائڊروز، ٻيو ڳاڙهي رنگ جو سنٽ پئٽرڪ ۽ ٽيون به ڳاڙهي رنگ جو سنٽ جبارج جي ياد ۾ رکيا ويا آهن. ڀارت ۾ جيئن ”ستيه ميو جيتي“ راشتريه واکيه آهي، امريڪا ۾ ”ان گاد وي ٿرسٽ“ اتي جو راشتريه واکيه آهي جيڪو ڪرنسي نوٽن، سرڪاري ايمبل ۾ ڏسڻ جو ملندو آهي. امريڪا جي گھڻن ئي هوٽلن جي رومن ۾ رکيل ميز جي هڪ خاني ۾ بائيبل ضرور رکيل هوندو آهي. اهڙي نموني هاڻي اُتي جي هندستاني موٽلس ۾ بائيبل سان ڏڱيتا به رکي ويندي آهي.

هاڻ اسانجي هن پويتر گرنٽ کي، ڀارت جي نئين شڪشا نيتيءَ انوسار ڀارتيه سنسڪرتيءَ جي مولين کي نئين ٿهيءَ تائين پهچائڻ لاءِ نئين اڀياس ڪرم ۾ شامل ڪرڻ جو جوڳو بندوبست ڪيو ويو آهي. ها البت گيتا برابر نموني پڙهائي سگهن، سمجهائي سگهن، ڪرٽيڪل اٿنالسس ڪري سگهن، اهڙن ماسٽرن کي تيار ڪرڻو پوندو. گيتا ته ٻن گرهستين جي وچ ۾ سنواد آهي. سنسار جي پهرين ۽ بهترين موٽيويشنل اسپيچ آهي جيڪا پورڻ پرشوتهر جي واتان چيل آهي.

پر ايتري سمجهائيءَ کان پوءِ اهو ته مڃڻو ئي پوندو ته گيتا جهڙو اٿر ۽ مهان ورثو اسان کي مليل آهي ۽ اسان ئي ان کي نه سمجهون، ان جو

<p style="text-align: center;">پارٽي سنڌوسيا</p> <p style="text-align: center;">نيوز ليٽر</p> <p style="text-align: center;">انڪ ۲۷۹ سيپٽمبر ۲۰۲۲</p>	<p style="text-align: center;">Registered with Newspaper of India (RNI) 70242/94.</p> <p>To,</p> <hr/> <hr/> <hr/>
--	--

**پڳوٽ گيتا ڀارت جي سڪولن ۾ نه پڙهائجي ته ڇا
چين ۽ يڪرين جي سڪولن ۾ پڙهائي وڃي؟**

ڪرڻو هوندو اٿن ته ڏاڍي وٽ سان، ڏاڍي فخر سان رامائڻ جو رت اڳيان ڪندا آهن. اهو ته نيڪ، ڏبئي جي ايئر لائينس ايمپريٽس جيڪا پنهنجي سفر جي شروعات آرٽڪ آيتن سان ڪندي آهي، ان کي به اهڙين ڳالهين تي ڪو به اعتراض ڪونهي. دنيا ۾ سڀ کان وڏو مسلم ملڪ انڊونيشيا جتي جي ۸۷ سيڪڙو آبادي مسلم هوندي به پنهنجي جهوني سپينا هندو سپينا قائم رکي وينا آهن. ڀالي نالي بيت ۾ ته رام جا ڪافي سنڊر پٽلا سنڀال سان رکيا ويا آهن.

اهو ڪهڙو ملڪ هوندو جنهن پنهنجي ورثي کي، پنهنجي سپينا جي پاڙن کي پختي ڪرڻ ۾ فخر محسوس نه ڪيو هوندو؟ اسلامڪ ملڪ بڻجڻ کان پوءِ به ايجيپٽ (مصر) تاليبانن وانگر چريائپ ڏيکاري پنهنجا پرامد نه ٽوڙيا، اٿن انهن ان کي

گذريل ۳۱ مارچ ۲۰۲۲ تي ڏبئي ۾ ورلڊ ايڪسپو جو آخرين ڏينهن هو. ان ۾ ٽائيلنڊ ديش جو هڪ پيپولين هئو. ان جي دروازي وٽان لنگهندي ئي هڪ سفيد گهوڙن سان ڳاڙهي سونهري رنگ جي رت جو وڏي سائيز وارو مجسمو شاندار نموني رکيل هئو ۽ هيٺان وڏن اکرن ۾ لکيل هو ته هي رامائڻ جي وقت وارو رت آهي! هائو، رامائڻ جي وقت وارو!

ٽائيلنڊ جي راجڌاني بئنڪاڪ ايئرپورٽ جو نالو به سورڻ پومي آهي، جتي سمندر منٿن واري نظاري جي وشال قد واري شلپ رکيل آهي. اتي ايوڊيا نالي وارو نگر پڻ آيل آهي. اتي جا گهڻا ماڻهو ٻڌ ڌرم پاليندا آهن پر آهن زبردست مانساهاري! ۽ سندن ڪلچر به گهڻو الڳ آهي. پر دنيا جي سامهون جڏهن پنهنجي سپينا جو اظهار